Ч. 291 Четвер 31 грудня 1898 (12 січня 1899). Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Причинок до справи язикової в нашій монархії. — Акция Австро-Угорщини на далекім Всходї. — Цісар Вільгельм в гостинї у францускfinalного амбасадора. Вісти з Франциї).

З Полї доносять, що дирекция почт в Триестї розіслала окружник до урядників почтових, котрий поручає їм, щоби они зі сторонами, говорячими язиком словіньским або хорватским, порозумівали ся в тім язицї. Очевидно мусїло то стати ся за впливом і на жаданє полудневих Славян а настало мабуть для того в такій формі, щоби на случай потреби не стрітити таких трудностий, яких наробили н. пр. подібні розпорядженя в Чехії.

Наконець і Австро-Угорщина приступила до акциї на далекім Всходї. В Пекінї утворено австро-угорске посольство а в звязи з тим стоїть тепер висланє австро-угорского корабля военного „Цісарева Єлисавета“, котрий стоїть на рівнї з найпершими того рода кораблями заграничними і має 400 мужа залоги. Командантом корабля єсть один із найлїпших офіцирів маринарских, капітан Бек. Корабель сей повіз відділ матрозів призначених для охорони австро-угорского посольства в Пекінї, а скоро они там станут, капітан корабля обійме команду над ними. Так отже стоять тепер в Пекінї войска французке, анґлійске, російске, німецке, американьске і австро-угорске. З Пекіну зробила ся нїби друга Канеа на Кретї.

Велику сензацию викликала в Парижи вість, що нїмецкий цісар був в гостинї у францускogo амбасадора в Берлинї. Фактови сему приписують велику вагу а берлиньский кореспондент „Figar-a“ доносить, що амбасадор в розмові з ним мав єму сказати, що гостина цісаря єсть заповідию близького порозуміня в справах економічних. Може бути; але нам видить ся, що сему фактови не конче треба приписувати аж якусь велику вагу. Атже цісар Вільгельм зложив так само візиту турецкому амбасадорови а у австро-угорского амбасадора Седенія був навіть на весїлю его доньки.

На вчерашнім засїданю французкої палати послів вибрано президентом знову Дешанеля 323 голосами против 187, котрі дістав Бріссон. Відбуло ся також засїданє. Президент з віку Валльон відкриваючи засїданє вказав на сумні відносини в краю і сказав, що причиною сего не єсть хибна конституция і що тепер не пора скликувати конституанти.

На місце Борепера іменовано на радї мінїстрів під проводом Фора, радника трибуналу касацийного Валльота-Бопре. Рада мінїстрів займала ся відтак телеграмою, в котрій містять ся зізнаня Драйфуса, прислані з Каєнни урядником, котрий его переслухував. Драйфус каже, що нїколи не признавав ся до вини перед Лєбрен Ренодом, що противно завсїгди обставав при тім, що він невинний і що та невинність вийде на верх. Так само перечить Драйфус, мов би він признав ся до вини перед директором вязниці. Коли у вязници був у него Паті де Клям і питав, чи він не видавав яких документів, щоби в заміну дістати другі, він тогди рішучо сказав, що не давав нїяких документів.

Новинки.

Львів дня 11-го сїчня 1899.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінїньский повернув вчера вечером з Бучача до Львова. Про гостину Є. Ексцеленциї в Бучачи пишуть: Гр. Намістник прибув ві второк рано до Бучача, повитаний при брамі тріюмфальній перед ратушем бурмістром, духовеньством обох обрядів, корпорациями і товариствами. По богослуженю удав ся п. Намістник до ґімназиї, де при входї повитав его збір учителїв ґімназияльних і рада міска. Відтак відбуло ся посьвяченє нового будинку. По торжестві відвідав гр. Намістник школи народні мужеску і женьску і школу фундациї бар. Гірша та маґістрат. В старостві удїляв п. Намістник авдиенций, а вкінци в будинку ради повітової представилась Є. Ексцеленциї повітова репрезентация. О 2-ій годинї по полудни відїхав п. Намістник до Львова.

— **З перемиской епархії.** Крилошаньскі відзнаки одержали оо.: Анат. Сінкевич парох в Кунинї, Гр. Чайковский парох в Бітли, Конр. Лодиньский парох в Либохорі, Анат. Кордасевич парох в Росохачи, Мих. Фолис парох в Розджалові; о. Мих Фолис іменований також тит. совітником консисториї. — Презенту на Лїтиню, дек. мокряньского, одержав о. Петро Єсип.

— **Вимоги для громадских урядників.** Після найновійшого розпорядженя Видїлу краевого, громадскими писарями в менших містах і більших громадах будуть могли бути лиш такі кандидати, котрі окінчили низшу ґімназию або видїлову шко-

---

ЗОЛОТИЙ БАЖАНТ.

(З французкого. — А. Ш.)

(Конець).

II.

Перечитавши лист, кинув Симеон Лєблянк оком на взірцї сервісу, який мав доповнювати.

— Ті два тарельцї вимагають вісїм днїв пильної роботи. Але о інтересї завтра.

Коли Симеон Лєблянк встав на другий день з постели, два тарельцї були его першою гадкою.

— То проклятий чоловік з тим своїм листом! Колиб він не лишив був більше нїчого лише замовлене, то я мало журивсь би тим; а так що я вдію з маркізом, що напер ся обідати у мене?

Цїлий день ходив Симеон Лєблянк по малій компатї, де він звичайно пересиджував в часї, коли не любив працювати. Він поскладав свої фарби, кистї, покости, і взяв ся до рисунків. Его жінка приглядалась єму з найбільшим зачудованем, але не дала того по собі пізнати.

О другій годинї в полудня запукав хтось до дверий. — То був маркіз де Кюссі. Він подав маляреви руку і сказав живо:

— Як менї Бог милий, я аж біг, так хотїлось менї пізнати вас.

А побачивши, що маляр працює, додав:

— Бажаю вам з серця щастя, то вже добрий знак; зараз будете за то нагороджені. А знаете, як? Будете мати знаменитий апетит, бо остаточно будемо разом обідати і то добре обідати.

— Пане маркізе — відповів робітник — я хотїв би добре обідати, але між нами сказавши, ви вибрали собі зле місце. У нас бідних людий нема кухнї; буду вас мусїв попросити до гостинницї.

— Цїлком нї! Цїлком нї! В цїлім Парижи єсть ледве дві — три гостинницї, де можна прилично з'їсти, але они далеко звідси. Будемо їсти у вас.

— Але пане маркізе!.... замітила заклопотана женщина.

— Не журіть ся нїчим, моя дитинко, я беру всьо на себе. Маєте дома вугле?

— Того не бракує, пане маркізе.

— Всьо проче моя річ.

Ледве вимовив ті слова, коли увійшов виґальонований льокай і внїс до хати великий і тяжкий кіш, повний артикулів поживи і фляшок вина.

— То дивний чоловік — погадав собі Симеон Лєблянк — не знаю чому, але менї здає ся, що він міг би мене до всього намовити.

А молода женщина погадала собі:

— То Божий післанець.

— Мушу вам пояснити моє поведенє, мої дїти — сказав маркіз. — Я не лише добрий смакун, але й дуже добрий кухар.

Сказавши то, здоймив з себе сурдут і закотив рукави.

— Сидїть при своїй роботї, пане Лєблянк, а мене лишіть при моїй. Як буду готовий, дам вам знати.

Він пішов до кухнї і взяв ся розкладати огонь.

— Пане маркізе — сказала молода жінка — я не можу на то позволити....

— Що? Щоби я сам розпалив? Алеж позвольте менї то зробити! То не дрібниця скількість вугля, а я знаю найлїпше, кілько его треба взяти. Впрочім ви знаете нашу умову — додав притишеним голосом. — Я лікар а ви маєте менї помогти лїчити мого хорого, так як я то розумію.

— Ваша правда.

Коли смеркало, стояв в убогім мешканю робітника застелений стіл. Завдяки помочи молодої жінки, було всьо чистеньке і принадне. Честний смакун, що о всїм памятав, велїв принести й снїжнобілий обрус.

Кожде з трех гостий мало перед собою тарелї з северскої порцеляни і кришталові чарки.

Що маємо казати о стравах? Суть річи, які на дадуть ся описати.

— Погадайте собі, дїти, що нинї й король не їсть лїпше як ми — сказав маркіз.

— Так, я як раз гадаю собі то — відповів Симеон Лєблянк. — Як ви то робите, пане маркізе, що прилагоджуєте такі знаменитї печенї?

Маркіз усьміхнув ся вдоволено і спитав:

— То моя кухня смакує вам?

— Я ще нїколи так добре не їв.

— Добре, то повторимо завтра.

Маляр хотїв з делїкатности вимовити ся; але старець живо замітив:

лу, а лише в малих місточках вистане народна школа. Крім того будуть мусїли старати ся о сьвідоцтво однорічної практики в урядї автономічнім або полїтичнім, вкінци будуть мусїли піддати ся кваліфікацийному іспитови, котрого подробицї уложить Видїл краєвий в порозуміню з Намістництвом. Касієри або контрольори мають виказати ся сьвідоцтвом іспиту з рахунковости, а поліцийні інспектори сьвідоцтвом з кваліфікацийного іспиту, що-до котрого близші постанови рівнож уложить Видїл краєв. й з Намістництвом. Коли би котра громада іменувала своїм урядником когось без наведеної кваліфікациї, то такий урядник буде зараз видалений, ухвала громади іменуюча его, буде уважати ся неважною, і того, хто радї громадскій ухвалюючий таке іменоване буде проводити, потягне ся до одвічальности. Речинець, від котрого ті приписи стануть обовязуючими, оголосить Видїл краєвий пізнїйше.

— Доповняючий вибір посла до сойму краєвого з курії більшої посілости ряшівского округа на місце п. Едварда Єнджейовича, зложившого мандат, розписаний на день 7-го лютого 1899.

— Руский театр, що перебуває тепер в Рогатинї, дасть в сих днях такі представленя: В четвер дня 12 січня комедию-оперу „Запорожець“; 13 січня комедию „Понихайло“; 14 січня комедию „Малка Шварценкопф“; в недїлю дня 15 січня драму „Не ходи Грицю“; ві второк дня 17 січня оперету „Бідне дївча“; в четвер 18 січня драму „За хлїбом“; в суботу 20 січня оперету „Мікадо“, а в недїлю 21 січня комедию „Шельменко наймит“.

— Вілички в небезпечности. В славних віличких салїнах засипано послїдними днями дві комори, іменно „Штайнгавзер“, де відбувала ся шкільна їзда і „Михаловиці“. Стало ся то длятого, що в коморі „Штайнгавзер“ обірвала ся брила, ваги 200 тон, а в „Михаловицях“ пукла стеля і грозила горішній части місточка Вілички як-раз в місци, на котрім стоїть костел. Грубість землї виносить в тім місци лише 30 сяжнїв, а підперти нїяк не можна було.

— Огнї. Вчера вечером вибух огонь в двірскім челяднїм домі в Кривчичах під Львовом і знищив его цілковито. Завдяки значному віддаленю дому від села пожар обмежив ся на тім однім домі. Огонь був імовірно підложений, а вибух так нагле, що налякані мешканцї поутїкавши з ліжок, забули о побережнику Іванї Лещишинї, що спав твердим сном в горіючім домі. При гашеню, коли стеля і крокви вже завалили ся, засипуючи границю цїлу середину дому, пригадала собі челядь, що нема Лещишина. Львівска міска сторожа, довідавши ся о тім, вдерла ся з нараженєм власного житя до хати, аби глядати побережника. Відважним стражакам сприяло щасте, бо коли відсунули горіючі бальки, найшли Лещишина в пивници. Непритомного і тяжко попареного добуто з бочки капусти, до котрої упав головою і вівзано зараз телефонїчно з Личаківскої рогачки ратункову стацию, котра прибувши на місце заосмотрила нещастного і відвезла его відтак до львівского шпиталю. Лещишин тяжко попарений в лице, голову і руки оповідає, що коли пробудив ся серед полумінн, хотїв утїкати, однако не міг вже видістати ся з хати і тому пустив ся до пивницї, де упав головою в бочку капусти, звідки добули его стражники Тушкевич і Задорожний.

— Померла Софія Крохмалюківна, дочка бл. п. о. Даниїла, пароха Маркополя, дня 31-го грудня м. р., в 19-ім роцї житя, в Мишковичах коло Тернополя.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

Зачинайте новий рік від ощадности! Хто лиш може, нехай в день нового року відложить бодай 50 кр. і занесе їх до почтової каси ощадности, а буде через цїлий рік складати — розуміє ся, коли буде мати кріпку волю до того. Можна зачинати і від меншої суми і складати дома до скарбонки, але треба памятати на то, щоби складати хоч би й що дня, а зложених гроший вже не рушити; нехай кождому здає ся, що їх не має.

— Обезпечуванє рогатої худоби на случай якого нещастя. — Свого часу запитувано нас, чи і де суть в нашій монархії товариства взаїмного обезпечуваня рогатої худоби на случай якого нещастя, і під якими услівями можна в тих товариствах обезпечувати худобу. Ми тогди не могли дати на то питанє достаточної відповіди, бо таке товариство, що було на Мораві (від 1888 до 1893 р.) збанкротувало, а инших не було. Тепер-же оснувало ся таке товариство в Трбізі (Tarvis) в Каринтиї, і годить ся придивити ся єму близше. Начерк статутів товариства взаїмного обезпечуваня рогатої худоби на случай нещастя в Трбізі подаємо тут за Oester. landw. Wochenblatt: Дїяльність товариства обмежає ся лиш на Трбіз і місцевости: Іоґґав, Ґрайт і Райбль, що належать до одної громади і мають разом около 600 штук рохатої худоби. (Трбіз єсть місточко в прекрасній альпейскій околици, при зелїзници державній з Понтеби до Біляка — Villach — в долині званій Канальталь). Управа товариства складає ся з 7 неплатних членів, з котрих бодай один мусить мешкати в Іоґґав, один в Райбль а один в Ґрайт, а то длятого, щоби можна лекше вести контролю і щоби члени не потребували далеко ходити. Члени управи разом з приданим їм мужем довіря оцїняють кожду штуку, зголошену до обезпеченя; крім того на жаданє обох оцїнителїв може їм бути приданий ветеринар. Оцїнка відбуває ся при принятю до обезпеченя а відтак і що року. Премія обезпеченя виносить 1 зр. 50 кр. від кождих 100 зр. обезпеченої вартости худобини. (Правительство жадає, щоби висота премії була означена в статутї а кожда зміна премії потягає за собою зміну статута). Постановлено принимати на обезпеченє лиш самицї (корови і ялївки), що переступили третїй місяць житя. Бугаї і бики не можна обезпечувати а то длятого, що бугаїв в громадї дуже мало, а бики і воли занадто суть виставлені на нещасливі пригоди і товариство мусїлоби виплачувати за велике відшкодованє, а крім того они змінюють часто властителя. Кождий член товариства мусить обезпечувати всї свої штуки, котрі можна обезпечувати. На случай занедужаня обезпеченої штуки мусить властитель давати всяку поміч і повідомити зараз члена управи і ветеринаря. Коли згибне яка штука не з вини властителя, то товариство виплачує відшкодованє лиш тогди, коли причиною згибненя не була анї зараза, анї війна, анї повінь або огонь і землетрясенє. Товариство платить відшкодованє аж по 15 днях від часу принятя до обезпеченя. За штуку, що згибла в стайни платить товариство 90 прц. обезпеченої суми а за штуку, що

— Що роблю, то лише для себе. Менї спішно дістати ті два тарельцї і для мене то дуже користно бути близько вас, бо не втратите дармо нї одної хвилї.

Так тягнуло ся то чотири днї; по роботї слїдував знаменитий обід.

По чотирох днях Симеон Леблянк, немов чудом набрав охоти до свого званя. Єму здавало ся, що его робітня не така то вже погана і довго не рушані знаряди начали ему тепер подобати ся. Малюючи, бурмотїв:

— Колиб лиш бути певним, що дістане ся дома все добрий обід.

Коли маркіз збирав ся до дому, взяла его молода женщина на бік і шепнула до него:

— Менї здає ся, що Симеон починає забувати гостинницю.

— Він забуде еї за кілька днів цїлком, ручу вам за те.

То був натяк на одну пробу, яку добрий маркіз загадав зробити. Іменно постановив він купити золотого бажанта і приладити его на обід. Як ми вже бачили, замінив він свою гадку в дїло.

Коли прийшов згаданого дня до Леблянків, застав цїле мешканє сьвяточно прибране.

— Нинї будуть готові оба тарельцї, пане маркізе — сказав Симеон Леблянк.

— Нинї з'їмо наш найлїпший обід — відповів маркіз де Кюссі.

Оба додержали слова.

О пятій годинї віддав маляр маркізови тарельцї.

— То дїло ваших рук — сказав старець — а тепер покажу вам своє.

І він завів его до кухнї, де на давнім полумиску лежав красний бажант вже приладжений.

— Перед тим лікарством він не остоїть ся — шепнув маркіз молодій жінцї до уха.

І він добре сказав.

— Не піду вже більше до шинку! — скрикнув Леблянк по обідї.

— Що? Він вже вилїчений! — сказала молода жінка, а сльози радости появили ся в еї очах.

— Так, але мусите ще дальше лїчити его. А щоби то було для вас можливе, то я позволю собі дати вам отсю дрібницю в нагороду за два тарельцї.

І він подав малярeви тисячфранковий банкнот.

III.

Симеон Леблянк полюбив знов роботу як давнїйше і до малої родини загостив знов добробит.

Два роки минуло від того памятного вечера. Маркіз де Кюссі, котрий добре знав, що чоловік лиш тодї може тїшити ся повним здоровлєм, коли уживає достаточно руху, вийшов одного дня около полудня на прохід в околицю Сен-Жерменан-Лей. Місцевість подобала ся єму; було там множество прегарних місць, що веселили око любителя природи.

Коли він так проходжував ся понад ріку, донїс ся нагле до его уха голос з одної гущавини:

— Ах, таж то ви, пане маркізе! Добрий день, пане маркізе! Якже я тїшу ся, що вас бачу!

Пан Кюссі подивив ся в сторону, звідки дійшло до него повитанє, і побачив на краю дороги, опертого о зелені штахети, молодого ще чоловіка, в капелюсї на голові і з китицею ясменю в руцї.

Молодий чоловік вийшов з під дерев і кланяючи ся наближав ся до маркіза.

— Пізнаєте мене, пане маркізе? — спитав здоймаючи з пошаною капелюх з голови.

— Почекайте — відповів пан Кюссі, потираючи чоло рукою. — Ах, Боже, в моїм віцї має ся вже слабу память. Але мимо того здасть ся менї, що я звідкись вас знаю.

— Пригадуєте собі хорого, котрого ви уратували від далеко гіршого як смерть? Від шинку і лїнивства.

Пан Кюссі приглядав ся єму уважно, відтак скрикнув:

— Ага, вже знаю! Ви Симеон Леблянк.

— Симеон Леблянк, той сам, пане маркізе; Симеон Леблянк, щасливий, що лиш вам має завдячувати, веселий і жвавий, що день в день працює і єсть на найлїпшій дорозї стати властителем землї.

— Властителем землї? Що ви тим хочете сказати?

— Правду, нїчо лиш правду, пане маркізе.

— Але якаж то посілість?

— Бачите там, за тими трема тополями, той домок з зелеными віконцями і червоним дахом?

— Бачу, як здає ся, домок дуже красно положений.

— Отже той домок купив я завдяки дволїтній ощадности і в нїм перебуваємо з жінкою в часї сьвят.

Маркіз дуже утїшив ся почувши ту вість.

— О не досить, що ви з того тїшите ся — говорив Леблянк дальше. — Колись ви запрошували ся самі до мене на обід, нинї я вас прошу на малу гостину до себе. То буде красна несподїванка для моєї жени. Нема дня, щоби она не згадувала вашого імени. „Лиш маркізови маємо дякувати за наше щасте“ — говорить заедно і дїйстно каже правду.

Пан Кюссі був зворушений.

— Ви обсипуєте мене незаслуженими похвалами — сказав — ви самі собі маєте завдячувати всьо, бо взяли ся знов до роботи.

— То правда, що я взяв ся знов до роботи, але хто мене до того привів як не ви? Тих тисяч франків, що прийшли по золотім бажантї докінчили мого навернення. Жінка і я

згибла в горах лиш 80 прц. відшкодованя. Статут постановляв первістно, що погибшу штуку може зужиткувати властитель, але міністерство зажадало зміни в тім напрямі, що части погибшої худобини, котрі можна ще зужиткувати, треба віддавати товариству (а то зі взгляду поліцийно-ветеринарийного). Міністерство зажадало також, щоби в статутах було сказано, що до заснованя, істнованя такого товариства треба бодай 50 членів і 100 рогатої худоби. Характеристичне наконець і то, що ті господарі, котрі мають більше штук худоби, не приступили до сего товариства, бо суть того погляду, що їм прийшлось би за дорого платити обезпечене. — Із сего коротенького начерку можна вже видіти, як може виглядати обезпечене худоби на случай нещастя і о скілько оно може бути добре і практичне для нас. Правда і у нас підносять ся голоси навіть за примусовим краєвим обезпеченєм худоби, то можемо в виду того сказати, що у нас оно, іменно зі взгляду низкого степеня просьвіти і загальної нужди серед селяньства, замість принести поміч, сталось би лиш одним тягаром більше для наших господарів, бо що жбу лоби лекшого як н. пр. сказати, що господар не давав помочи занедужавшій худобині, а в наслідок того відмовити єму виплати відшкодованя?

— Як продавати свині на вагу? Очевидно треба знати, кілько кільоґр. мяса має свиня, і після того ставити ціну. Щоби же знати, кілько важить мясо на живій свини, робить ся так: Насамперед треба свиню зміряти вздовж, починаючи від вершка голови, саме межи ухами вздовж хребра аж до того місця, де зачинає ся хвіст. (До міряня уживає ся полотняного або цератового метра, котрий можна собі купити в першім ліпшім базарі). Припустім, що довгота свині виносить 80 центиметрів. Відтак треба зміряти обем свині, саме поза передними ногами, лиш треба на то зважати, щоби міра ішла просто в долину і докола (а не може трохи косо). Припустім, що обем виносить 130 центиметрів. Відтак треба довготу помножити з шириною, отже: 80 разів по 130 центиметрів, а то дасть число 10.400. З сего числа треба взяти десяту часть, отже 1040, і коли свиня була добре утучена, поділити через 9 і четвертину або числом 9·25. З того вийде кругло, що мясо свині важить 112 і пів (112·5) кільо. Коли же свиня була лиш середно утучена, то треба поділити через 10, а вийде вага мяса 104 кільо. Коли-ж свиня була мало утучена, то треба поділити через 11, а вийде 94 і пів (94·5) кільо. Тепер обчислає ся так ціну: Коли кільо мяса платить ся н. пр. по 37 кр., то за свиню, що має 112 і пів кільо мяса, треба заплатити 112 і пів раза по 37 кр. або 41 зр. 62 і пів крейцаря і т. д.

Переписка господарска.

Винк. С. в Іс.: Прислана нам в двох мішочках земля не єсть марґлем. В обох родах землї анї слїду вапна. Єсть то просто лиш намул з глинистих лупків, який нанесла вода, а котрий утворив ся в той спосіб, що лупки ті, які знаходять ся часто в горах понад ріками, іменно же над Стриєм розтерли ся у воді на дуже мілку масу, котру відтак вода нанесла десь на одно місце і там его лишила. Перший рід того намулу, сиваво-зеленавий, а змочений навіть виразно зеленавий, походить з лупків, закрашених окиском зеліза (Eisenoxydul); другий рід, червонавий, походить з лупків закрашених окисом зеліза (Eisenoxyd). А треба ще знати, що окисок зеліза зміняє ся на воздусї на окис зеліза і червоніє. Оба роди тої землї були би під управу навіть шкідливі, бо мають в собі зелізо. В виду того хемічна аналіза, за котру треба би заплатити по 2 зр., єсть злишна.

Залісецкий: Хто коло Праги продукує добрий виноград, годі нам розвідати, бо не маємо ніяких зносин в Празї. Віднесїть ся може з запитанєм до фірми городничої V. Mašek Turnau, in Böhmen (в північній Чехії над рікою Ізар).

М. М. в Журові: Найліпше було би приїхати до Львова і умовити ся тут з деякими купцями, котрі як н. пр. St. Markiewicz, ринок 42, Ів. Боднар ул. Гетманьска, Задурович (давнїйше Войціховский) ул. Академічна і др. держать масло на продаж, бо письменно ледви чи справу залагодите. Але ще й то мусите мати на увазї, що масло на продаж по таких склепах треба лагодити у відповідних гранчастих грудках ваги по кільо, пів, чверть а масло мусить бути сьвіже, добре виполокане і чистенько позавиване в білий папір. Масло на місті платять по 54 до 56 кр., по склепах по 60 до 64 кр. за пів кільо.

Вісти торговельні.

Ціна рогатої худоби. На понедїлковий торг у Відни привезено загалом 5.170 штук, а в тім з Галичини 1.165, з Буковини 257. З галицких і буковиньских продано 390 штук по 27 до 30 зр., 475 штук по 31 до 33 зр., а 128 по 34 до 37 зр. за метричний сотнар живої ваги.

Торг збіжевий.

Львів дня 10-го січня: Пшениця 8·80 до 9·20 зр.; жито 7·50 до 7·80; ячмінь броварний 7·65 до 7·50; ячмінь пашний 5·70 до 6·—; овес 6·50 до 6·75; ріпак 10·50 до 11·—; горох 7.— до 9·—; вика 0·— до 0·—; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·30 до 5.60 гречка 5·40 до 5·50; конюшина червона галицка 40·— до 55·—; шведска —·— до —·—; біла 35·— до 45·—; тимотка 15·00 до 21·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·50 до 5·75; нова 5·— до 5·25; хміль —·— до —·—.

Телеграми.

Відень 11 січня. Зачувати, що і у Відни мають завести ся переговори межи поодинокими партиями. Ситуация доси ще не вияснена.

Відень 11 січня. Pol. Corr. доносить, що в найблизшім часї мають приїхати до Канеї чотири російскі офіцири, котрі мають обняти висші становища в заряді острова.

Рим 11 січня. Розслїди на форум довели до викритя нагробника Ромулюса, оснувателя Риму. Єст то найстарший римский памятник.

Маніля 11 січня. Ситуация стала дуже критична. Войско стоїть під оружием. Місцеві жителї покидають місто. Ґен. Отіс опанував вновні ситуацию. Аґінальдо видав знову проклямацию, в котрій каже, що коли прийде до проливу крови, то вина за то спаде на Американцїв.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

сказали собі: „То буде на чорну годину“. Вскорі розійшла ся вість, що я знов працюю, посипали ся замовленя з усіх сторін. До тих тисяча франків прийшли в короткім часї другі ощадности і одного дня, коли я боян ся, що довший побут в зараженім воздусї Парижа міг би пошкодити здоровлю жени, купив я ось ту посілість, до котрої вас веду.

— Посілість — промовив маркіз задумчиво. — Иншим допоміг я до того, а сам до того не дійшов.

На порозї дому стояла жінка Леблянка, одіта після найновійшої париской моди. Коли побачила маркіза станули її сльози радости в очах.

— По імени Бога — пане маркізе — згадую найчастійше хиба лиш ваше.

Симеон Леблянк поцїлував жінку в чоло і подав її китицю.

— То всьо красно і добре — сказав він — але пан маркіз утомлений; зробив далеку дорогу серед спеки і пороху і потребує покріпленя. Застели стіл, так як би ми були при ул. Мартель.

— Як, дїти? — Хочете аби я був вашим гостем? — спитав маркіз усьміхаючи ся.

— Так, пане маркізе — відповіла молода жінка; сим разом вже я собі позволю погостити вас.

— Добре, приймаю запросини.

На малім оріховім столику, блискучім і чистеньким лежав сніжнобілий обрус; бо смачна їда вимагає як престол чистого біля. Сервіс складав ся з хорошої порцеляни і кришталевого скла, цїлком так само як у міліонерів. По середині малого стола стояли дві вази з сьвіжими цьвітами. Було ще рано на обід, тож подано зимне мясо, салату з морских раків і овочі. Очевидно, що не бракувало і знаменитого сира.

Коли по сніданю маркіз пив чорну каву, відозвав ся весело:

— Лиш так дальше, дїти! Працюйте і жийте честно; нїчого горячійше не бажаю.

Він поцїлував молоду женщину в чоло, стиснув Леблянкови руку і попращав ся присьпівуючи якусь пісоньку.

Они довго ще дивились за ним.

І знов минув рік.

III.

Воздух в Сен-Жермен уважає ся — справедливо чи нї — за надзвичайно чистий і здоровий. Деякі фізиольоґи ідуть так далеко, що кажуть, немов би він мав силу продовжувати житє. Знаток у всїм, що дотикало штуки, аби добре і як найдовше жити, маркіз подумав над тим, щоби скріпити сили своєї старости в тім прекраснім воздусї Сен-Жерменьскім.

Тому постановив собі перевести осїнь в однїй малій палатцї, що лежала при дорозї до Пек.

Там ходив він цїлими днями в ріжні сторони; одного дня вздовж Секвани, що тут така синя і чиста, другий раз по лїсї, що ще й нинї такий хороший як тоді, коли Дияна з Поатіє відбувала там свої прогульки.

Одного вечера у вересни наткнув ся несподївано наш пішеходець на одно товариство. Два червоні осли, один з хорошою молодою женщиною на хребтї, другий з трилїтним хлопчиком, одїтим по шкотски, ішли стежкою в сторону звідки надходив маркіз. Позаду ішов мужчина з прутом в руцї і підганяв то одного то другого осла. Той чоловік мав на голові капелюх з дуже широкими крисами, що хоронили лице від сонця.

Коли маркіз так несподївано наткнув ся на то товариство і мужчина в капелюсї его побачив, роздав ся голосний виклик радости:

— О, пан маркіз! Слава Богу. То ви знов тут!

Пан Кюссі спізнав Симеона Леблянка.

Мужчина, женщина, дитина і осли задержали ся як зачаровані.

Женщина хотїла зсїдати, аби почтити маркіза.

— Сидїть, сидїть! — крикнув маркіз. — Вам так до лиця з тим. А то що за хлопець? — спитав показуючи на дитину одїту по шкотски.

— Пане маркізе, то наш синок. Він знає ваше імя і буде его цїле житє шанувати. Правда Едварде?

Старець був до глубини тронутий.

— Так, так — сказала жінка червонїючи — ви нам все приносите щастє.

— Добре, дїти — сказав маркіз — жийте так дальше нехай вас Бог надїлить щастєм і здоровлєм.

— Прийшла менї одна річ на гадку — пане маркізе — сказав Симеон Леблянк. — Ми ледве о двайцять мінут ходу від нашої хати. Там пече ся знаменита баранина на рожни, а в пивници маємо вино Бордо і дуже добрий сир. Для цїлої родини зробилиб ви торжество, коли би схотїли приймити нашу малу гостину.

Маркіз хотїв випросити ся.

— Пане маркізе, ви не можете відмовити! Ми мусимо нашому Едвардови показати благородного чоловіка, котрому він має завдячувати щастє своїх родичів і своє.

Маркіз не мав відваги довше опирати ся. Женщина сияла від радости.

Цїле товариство повернуло до дому і Симеон Леблянк сказав правду, що той вечер буде для родини торжеством.

* * *

В часї своєї послїдної недуги одержав маркіз де Кюссі одного дня дуже хорошу порцелянову чашку з вимальованим на ній золотим бажантом. Коротке письмо звучало: „Мому лїкареви, аби пив з того покріпляючу поливку. Симеон Леблянк“.

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik", почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Европи.

По мисли засади; „Поводженє обовязує", старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika": **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, старанім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цілий доробок літератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цілім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів,** формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слідуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венеції і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох літ, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого", одержуючи річно звиж 120 аркушів найліпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik" друковати буде одночасно **дві повісти оригінальні,** именно, крім

„KRZYŻAKÓW" СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI" Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!.."

Посїдаємо також оригінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE"** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: **„WSPOŁCZEŚNI POECI POLSCY"** написав А. ЛЯНҐЕ. **„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA"** нап. А. ПОТОЦКИЙ. **„O KRYTYCE WSPOŁCZESNEJ POLSKIEJ"** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Ігн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej",

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE".**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам оригінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy",

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цікавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH",

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI".

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлія Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW".

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a" п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукції найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавці: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).